

a vývoj momentov v konštrukcii v dvoch na seba kolmých smeroch. Ďalej boli opísané laboratórne prístroje na meranie šmykovej pevnosti zeminy vystuženej geotextíliou, pravé triaxiálne prístroje, triaxiálne prístroje a i. V prednáške sa prezentovali aj výsledky statickej penetračnej skúšky umožňujúcej meranie pórového tlaku a vyhľadávanie tenkých vrstvičiek priepustných zemín. Premietli sa diapozitívy zo staveniska čistiacej stanice v Aalborgu, založenej na 27 m mocnej vrstve stlačiteľného ílu na prefabrikovaných pilótach dlhých 2×9 m spojených špeciálnym zámkom a zo zakladania ťažobných veží na ropu a zemný plyn v Severnom mori do hĺbky až 130 m a vzdialených niekoľko sto km od pevniny.

Čestmír Tomek: Srovnání násunové tektoniky Českého masívu a Západných Karpat na Moravě (Bratislava 8. 11. 1984)

V posledných desiatich rokoch bolo změřeno reflexní technologií niekoľko dôležitých pričných regionálnych seizmických profilů ve flyšovém pásme západního úseku Západních Karpat v celkové délce přes 300 km a asi 40 km profilů na východním okraji Českého masívu.

Je známo, že reflexní seizmika je velmi vhodnou metodou pro zjišťování násunů a příkrovových ploch, zejména ze dvou důvodů: Pod některými násunovými zlomy se nacházejí relativně neporušené, velmi dobře reflektující sedimenty, svědčící o tom, že deformace proběhla pouze v nasouvajícím se komplexu flyšových Karpat, a neproběhla v podložním brunovistuliku. To je případ vnějších Západních Karpat. Velmi dobrými reflektory kromě sedimentů jsou však také

mylonitové zóny, alespoň 50 m mocné. Takové reflektory nacházíme na východním okraji Českého masívu, kde podložní brunovistulikum je zahrnuto do deformační zóny a nasouváno společně s nadložním kulmem.

Vnější (krosněnský) a vnitřní (magurský) flyš je nasunut na kůru brunovistulika, ztenčující se postupně k JV, ve značné mocnosti, takže celková mocnost kůry je stejná pod moravskoslezským kulmem i pieninským bradlovým pásmem a činí asi 35 km (t.j. průměrná mocnost kontinentální kůry). Celková mocnost alochtonních (a možná i autochtonních) sedimentů činí v blízkosti bradlového pásma 10–12 km. Je pravděpodobné, že v závěru alpské orogeneze v miocénu se Karpaty nasunuly na pasivní kontinentální okraj evropského kontinentu (na okraji s brunovistulikum), sousedící s krosněnským mořem a oceánskou či kvaziocéánskou kůrou.

Svrchnovisecký flyš hradeckých a moravických vrstev Nížkého Jeseníku byl nasunut na brunovistulikum společně se západnějšími fragmenty svrchnoproterozoického brunovistulického komplexu patrně během a po skončení sedimentace ostravského souvrství uhlonosného karbonu. Násunové plochy směřují příkře od JV k SZ pod úhlem 30–40° a svědčí (na rozdíl od Karpat) o značné kompresi.

Český masív i Západní Karpaty byly nasunuty na brunovistulikum v závěru hercynské a alpské orogeneze. Způsob násunu je však velmi rozdílný. Zatímco Západní Karpaty se pouze dosunuly na pasivní kontinentální okraj evropského kontinentu bez významnější kolize, Český masív prodělal koncem spodního a počátkem svrchního karbonu intenzivní kolizi typu „kontinent — kontinent“ po uzavření kulmského moře.